

POPULATIES

BINAS

93 d 2	predator-prooi relaties, empirisch onderzoek
93 e	voedselweb

Individueen met een min of meer gelijk uiterlijk behoren tot hetzelfde soort als ze vruchtbare nakomelingen kunnen krijgen.

De wetenschappelijke naam van een soort bestaat uit twee delen: (1) geslachtsnaam en (2) soort aanduiding.

Daucus carota

De geslachtsnaam wordt met een hoofdletter geschreven.

TAXONOMIE

De wetenschappelijke indeling van soorten.

organismen - soorten - geslachten - families - orden - klassen - rijken

DNA wordt gebruikt om tot een betrouwbare indeling van verschillende soorten te komen.

HYBRIDEN

Kruising tussen twee verschillende soorten (meestal onvruchtbaar).

Twee verschillende soorten kunnen alleen jongen krijgen als het DNA voor het grootste deel overeenkomstig is.

POPULATIE

Organismen van dezelfde soort in een bepaald gebied. De meeste plaatsen waar de populaties leven, veranderen. Dit komt vaak door toedoen van de mens.

VERSNIPPERING

Het opdelen van een leefgebied in verschillende kleinere stukken. Gevolg: De uitwisseling van genetisch materiaal is veel moeilijker (inteelt).

ONTSNIPPERING

Delen van een versnipperd gebied worden weer met elkaar verbonden. Gevolg: De plantengroei wordt gestimuleerd. Verschillende soorten komen weer met elkaar in contact.

POPULATIES

TERRITORIUM

Leefgebied van 1 soort dier.

HABITAT

De leefomgeving van een plant/dier meet de specifieke biotische en abiotische factoren die voor dat soort belangrijk zijn.

Voor elke factor kent een organisme een optimum: dit is de waarde van de milieufactor waarbij het soort het best kan overleven. Voor abiotische factoren is er een minimum- en maximumwaarde. Dit worden de tolerantiegrenzen genoemd. Als de grenzen overschreden worden, gaat het organisme dood.

NICHE

Het gebruik van de biotische- en abiotische factoren van een gebied.

Wat doet een soort en wat is de invloed hiervan op het ecosysteem?

Hoe dieren gebruik maken van hun omgeving kan in de tijd variëren. Wat de dieren eten, kan verschillen per seizoen. In het broedseizoen zijn er bijvoorbeeld meer eiwitten (bouwstenen) nodig om de groei van jongen te bevorderen. Veranderende omstandigheden hoeven niet altijd te leiden tot uitsterven.

CHARLES DARWIN

Populaties kunnen uitgroeien tot nieuwe soorten.

PREDATIE

Het vangen van een prooi (verschillende manieren per organismen/soort).

Prooidieren doen vaak aan verdedigingcamouflagestekelsgroepsverband. Door predatoren wisselen populaties voortdurend van grootte.

Zijn er weinig muizen, dan verhongeren de jongen van de uil (1). Minder uilen betekent dat de muizenpopulatie kan groeien (2). Zijn er veel muizen (3), dan kunnen de uilen veel jongen groot brengen waardoor de uilenpopulatie toeneemt en de muizenpopulatie daalt (4).

POPULATIES

VOEDSELKETEN

Reeks energie stappen vanaf de plant (producent) tot aan het laatste organisme dat de energie gebruikt.

plant - sprinkhaan - spitsmuis - adder

Energie die de plant vastlegt in organische verbindingen, komt via een aantal stappen in de adder terecht. Elke schakel in de keten gebruikt een deel van die energie. In een ecosysteem kunnen er verschillende voedselketens met elkaar verbonden zijn (binas 93B). Het geheel van onderling verbonden voedselketens in een gebied vormt een voedselweb (binas 93E1). In een voedselketen of -web kunnen verstoringen optreden in de predator-prooi populatie. Dit komt bijvoorbeeld door ziektes bij soorten.

ACCUMULATIE

Ophoping van gifstoffen in het lichaam.

SYMBIOSE

Langdurige relaties tussen twee soorten.

1. mutualisme $+/+$
2. commensalisme $+/0$
  - a. epifytisme
planten die op andere planten groeien (mos op bomen).
3. parasitisme $+/-$